

Implementatie leidraad Werken aan veiligheid

Bijlagen

Versie 19 februari 2025

Toekomstscenario
kind- en gezinsbescherming

[klik hier](#)

Inhoudsopgave

Bijlage 1: Checklist sturing	3
Bijlage 2: Organisatie-ontwikkelingsmodel	7
Bijlage 3: Lokaal meerjarig ontwikkelplan 2025-2027	9
Bijlage 4: Handreiking opdracht gemeenten aan lokale (wijk)teams bij onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen	44

Bijlage 1

Checklist sturing

Bijlage 1: Checklist sturing

Dit instrument helpt in kaart brengen hoe je als gemeente er voor staat als het gaat om je opdrachtgevende rol en de benodigde informatie en (rand)voorwaarden als het gaat om implementatie van de Leidraad werken aan Veiligheid. Om vervolgens op de juiste wijze sturing te geven aan dit implementatie proces. Dit instrument is deels gebaseerd op elementen uit de B&W scan GHNT, de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van gemeenten in de aanpak van onveiligheid en de leidraad Werken aan Veiligheid.

Dit instrument kun je gebruiken als:

- Gespreksleidraad bestuurlijk en beleidsmatig
- Inventarisatie en -checklist
- Input voor een plan van aanpak voor implementatie

Deel I

Rollen en taken

- Wie heeft als taak/rol onderstaande te implementeren/ontwikkelen
- Implementatie Leidraad
- Aanpak HG en KM
- Werken volgens het Toekomstscenario
- Hervormingsagenda
- Wat is jouw rol
- Is er beleidsmatig afstemming tussen bovenstaande processen

Opdrachtgevende rol

- Hoe wordt de opdrachtgevende rol naar het lokale team vormgegeven
- Ligt er een visie rondom lokaal werken aan veiligheid
- Is het lokale team ingericht op basis van de inhoudelijke visie op veiligheid
- Is er een expliciete opdracht voor het lokale team
- Wordt deze geëvalueerd en besproken

Welke informatie heb je al

- Tot welke visie- en/of koersdocumenten moet je je verhouden?
- Regiovisie
- Lokale visie bijvoorbeeld sociaal domein, HGKM, Toekomstscenario, Hervormingsagenda
- Coalitieakkoord
- ...

Bestuurlijk en politiek draagvlak en sturing

- Zijn de verantwoordelijke bestuurders (wethouder(s) en burgemeester) voldoende op de hoogte van de actuele ontwikkelingen en de stand van zaken van je gemeente (Bouwsteen 1)

- Ligt er een opdracht voor implementatie Leidraad werken aan veiligheid
- Wordt er integraal en domeinoverstijgend gewerkt en gestuurd door wethouders op het gebied van veiligheid (Denk aan jeugd, WMO, Gezondheid, Inkomen&Participatie, Veiligheid)
- Is de gemeenteraad op de hoogte van de actuele ontwikkelingen en de stand van zaken van je gemeente (Bouwsteen 1)
- Heeft de gemeenteraad (middels bijvoorbeeld een motie) aanvullend of expliciet een opdracht rondom het werken aan veiligheid gegeven?

Cijfers en letters

- Hoe doet jouw gemeente het de afgelopen jaren
- Cijfers en resultaten HGKM (Bron VT en/of eigen systemen)
- Ten opzichte van soortgelijke gemeenten
- Welke opvallende cijfermatige ontwikkelingen en trends zijn er
- Resultaten Meldcode in jouw gemeente
- Hoe vaak is de Meldcode afgelopen jaren ingezet
- Wordt er voldoende gesignaleerd
- Waar komen meldingen vandaan
- Wat kun je zelf als bestuurder/ambassadeur doen aan het vergroten van het bespreekbaar maken

Hoe is de regionale governance op zorg en veiligheid georganiseerd

- Gemeenten onderling als gezamenlijke opdrachtgevers
- Gemeenten en netwerkpartners voor aanpak veiligheid
- Zijn er bestuurlijke (prestatie)afspraken gemaakt met VT
- Hoe sluiten deze afspraken aan op prestaties en ontwikkelingen van de lokale teams/jouw lokale team
- Hoe wordt de voortgang van VT besproken en de aansluiting op het lokale team
- Inhoud
- Resultaten
- Financiën
- Heb je als bestuurder voldoende zicht en grip op de regionale afspraken rondom zorg en veiligheid ten opzichte van je lokale verantwoordelijkheid

Deel II

Bestuurlijk gesprek – lokaal

Ga lokaal het gesprek aan met je bestuurder (de verantwoordelijke wethouder(s) en inventariseer waar jullie staan als gemeente als het gaat om implementatie van de Leidraad werken aan Veiligheid (in relatie tot relevante opgaven en ontwikkelingen)

- Inventarisatie
 - Wat is er al
 - Wat is succesvol
 - Wat ontbreekt er nog
 - Waar ligt prioriteit
 - Wat heb je nodig

Input en plan

De input vanuit je inventarisatie en je lokale gesprek kun je gebruiken in een plan van aanpak voor de implementatie-stappen. Hierin verwerk je op basis van de bouwstenen en Leidraad de benodigde stappen om te komen tot de implementatie van de leidraad werken aan veiligheid.

Voorbeeld:

Bouwsteen 1

Welke informatie is nodig om de Leidraad werken aan veiligheid succesvol te implementeren. Beantwoord deze vraag voor de volgende groepen: bestuurders, Managers en directie, beleidsmedewerkers, teamleiders en uitvoerders.

Wat is er al?	Welke resultaten wil je behalen?	Welke acties zijn daarvoor nodig?	Wie gaat dit uitvoeren, wanneer en welke kosten zijn er aan verbonden?

Bouwsteen 2

Is de opdrachtgevende rol van de gemeenten voldoende uitgewerkt in visie, opdracht lokale team, resultaten en evaluatie?

Wat is er al?	Welke resultaten wil je behalen?	Welke acties zijn daarvoor nodig?	Wie gaat dit uitvoeren, wanneer en welke kosten zijn er aan verbonden?

Bouwsteen 3

Is het lokale team ingericht conform de richtlijnen en randvoorwaarden van de Leidraad werken aan veiligheid en wordt dit resultaatgericht en in partnerschap geëvalueerd.

Wat is er al?	Welke resultaten wil je behalen?	Welke acties zijn daarvoor nodig?	Wie gaat dit uitvoeren, wanneer en welke kosten zijn er aan verbonden?

Bouwsteen 4

Zijn de professionals in het lokale team in staat (kennis, vaardigheden, competenties) te werken conform de richtlijnen van de Leidraad werken aan veiligheid.

Wat is er al?	Welke resultaten wil je behalen?	Welke acties zijn daarvoor nodig?	Wie gaat dit uitvoeren, wanneer en welke kosten zijn er aan verbonden?

Bouwsteen 5

Is er een (veilige) omgeving gecreëerd waarin geleerd mag worden en de organisatie en de individuele medewerker zich kan ontwikkelen.

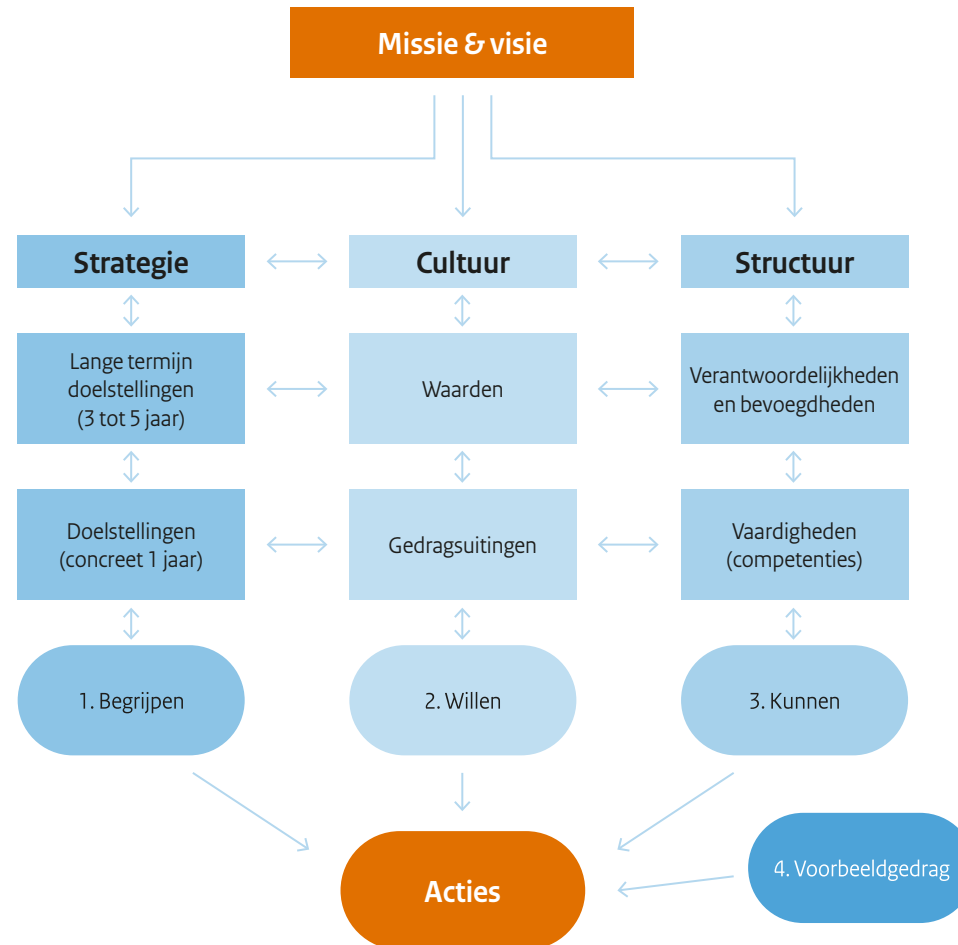
Wat is er al?	Welke resultaten wil je behalen?	Welke acties zijn daarvoor nodig?	Wie gaat dit uitvoeren, wanneer en welke kosten zijn er aan verbonden?

Bijlage 2

Organisatie- ontwikkelingsmodel

Bijlage 2: Organisatie-ontwikkelingsmodel

Bijlage 3

Lokaal meerjarig ontwikkelingsplan 2025-2027

Bijlage 3: Lokaal Meerjarig Ontwikkelplan 2025-2027 Gemeente [in te vullen]

Op weg naar Stevige Lokale Teams

Inhoudsopgave

Inleiding	12
Algemene informatie	14
Basisfunctie 1: Een veilige leefomgeving	16
Basisfunctie 2: Tijdig signaleren van de vraag	28
Basisfunctie 3: Vindbare en toegankelijke hulp	32
Basisfunctie 4: Handelen vanuit een brede blik	34
Basisfunctie 5: Leren en verbeteren	40

Inleiding

Voor de lokale teams is een centrale rol voorzien in landelijke programma's als de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Van de lokale teams wordt enerzijds verwacht dat zij een rol spelen in het terugdringen van het jeugdhulpgebruik, door problemen die jeugdigen en ouders ervaren te normaliseren en klein te houden met gesprekken, adviezen en eventueel directe inzet van lichte hulp die zij zelf bieden. Anderzijds wordt van hen verwacht dat zij breed kijken naar de krachten en zorgen in een gezin, waar nodig passende hulp op de relevante leefgebieden organiseren, veiligheidsproblematiek herkennen en bij onveiligheid ouders en jeugdigen te bewegen tot hulp, ook als zij daar zelf niet voor open staan.

Lokale teams vormen kortom het fundament waar zowel het jeugdhulpstelsel als het vereenvoudigde jeugdbeschermingsstelsel op wordt gebouwd. Goede lokale teams zijn randvoorwaardelijk nodig voor de voorgenomen hervormingen.

De consequenties van deze landelijke ontwikkelingen op de lokale teams zullen lokaal moeten worden vertaald. Om hier uitvoering aan te geven is er regionaal afgesproken dat elke gemeente een eigen lokaal meerjarig ontwikkelplan op stelt. In dit lokale ontwikkelplan beschrijven we de concrete acties om van het 'nu' van de lokale teams naar het 'straks' van de Hervormingsagenda en Toekomstscenario te komen. Zodat de lokale teams voldoende zijn toegerust en ingericht om hun nieuwe rol na 1 januari 2028 waar te kunnen maken.

Opbouw ontwikkelplan

Voor de opbouw van dit ontwikkelplan maken we gebruik van de basistaken. De kern van het werk van de lokale teams bestaat uit een aantal basistaken, die in alle teams moeten worden uitgevoerd (het KPMG rapport 5 Basisfuncties lokale teams). De VNG en het ministerie van VWS hebben deze basisfuncties vastgesteld. Ze zijn ook terug te vinden in de voorwaarden voor de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO). Deze NvO

dient als basis voor afspraken binnen de Jeugdregio over duurzame samenwerking. De basisfuncties zijn opgesteld om bij te dragen aan de doorontwikkeling van lokale teams. Een basisfunctie is een functie die aangeeft wat er altijd van lokale teams verwacht mag worden. Hier moeten lokale teams invulling aan geven ongeacht het organisatiemodel. Het is aan gemeenten of en op welke wijze deze functie bij wijkteams wordt belegd, zolang zij maar aanwezig zijn en er samenhang is met de sociale basis, voorzieningen en specialistische zorg.

Het gaat om rollen, of taken, die gezamenlijk bijdragen aan het goed functioneren van het lokale team in de sociale basis. Vijf basisfuncties voor de gemeentelijke toegang tot jeugdhulp:

1. Veilige leefomgeving: heb oog voor een veilige leefomgeving van de inwoner en pas de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling toe.
2. Tijdig signaleren van vraag: wees aanwezig daar waar de doelgroep is, zodat vragen gezien worden. Maak verbinding met de wijk en werk 'outreaching'. Investeer in preventie.
3. Vindbare en toegankelijke hulp: wees toegankelijk en vindbaar en voer een goede triage uit.
4. Handelen met een brede blik: verhelder de vraag, maak een plan van en met het gezin en verleen ondersteuning, beleg de regie, maak duidelijke afspraken, houd een vinger aan de pols en blijf zichtbaar en benaderbaar.
5. Leren en verbeteren: Verzamel inzichten over je handelen, deel ze, ga erover in gesprek en trek er lessen uit.

Voor de basisfunctie 1; Veilige leefomgeving wordt de Leidraad "Werken aan veiligheid" gebruikt als richtlijn. Hiervoor hebben alle gemeenten begin 2024 de zelfscan ingevuld. Hiervan wordt een lokale rapportage en een regiobeeld gemaakt door de projectleider Leidraad "Werken aan veiligheid".

In dit plan van aanpak worden de lokale ontwikkelpunten vertaald naar acties en de regionale vastgestelde ontwikkelpunten opgenomen. Het ontwikkelplan zal op de regionale onderdelen regelmatig worden geëvalueerd en gemonitord in de bestaande regionale overleggen zoals de werkgroep Stevige Lokale Teams.

Algemene informatie

Documenten

Aan dit ontwikkelplan liggen de volgende documenten ten grondslag:

Landelijk:

- [Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028](#)
- [Implementatieplan Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028](#)
Het implementatieplan biedt handelingsperspectief aan alle partijen die met de uitvoering van de Hervormingsagenda aan de slag zijn of gaan. Het brengt in beeld wat de bedoeling is: wie zou wat wanneer moeten doen. Dat geldt voor partijen op lokaal, regionaal en landelijk niveau.
- [Handreiking Uitvoering maatregelen Hervormingsagenda Jeugd](#)
De handreiking is een aanvulling op het implementatieplan. Het is bedoeld om handvatten te geven voor de uitvoering van de maatregelen waar een besparingsopbrengst aan is gekoppeld en die niet of slechts beperkt terugkomen in het implementatieplan. Het implementatieplan en de handreiking moeten daarom in samenhang gezien worden.
- [Richtinggevend kader voor toegang, lokale teams en integrale dienstverlening in het sociaal domein](#)
Het Richtinggevend Kader brengt in beeld wat gemeenten vanuit onder andere de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming, de Wmo en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening kunnen doen om toegang tot hulp en ondersteuning voor inwoners te optimaliseren. Het kader beschrijft 13 kenmerken waar toegang, lokale teams en dienstverlening aan moeten voldoen, onderverdeeld in de categorieën 'dichtbij', 'integraal' en 'met mandaat'. Het zet daarmee een basisniveau voor de gemeentelijke toegang, lokale teams en dienstverlening aan inwoners in kwetsbare en complexe situaties.
- [Convenant Stevige Lokale Teams](#)
De VNG ontwikkelt een bestuurlijk kader in de vorm van een convenant 'Stevige

- lokale teams', gericht op zowel Jeugd als Wmo. Hierin zal ook de transitie richting stevige lokale teams inzichtelijk gemaakt worden. Leidraad zijn de al eerder vastgestelde vijf basisfuncties voor lokale (wijk)teams (2019). De handreiking 'De juiste professional op de juiste plek in het lokale team', waaronder ook de richtlijn 'Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp', alsook de 'Leidraad werken aan veiligheid' maken onderdeel hier van uit.
- [KPMG rapport – Basisfuncties voor lokale teams in kaart – de route en componenten onder de loep](#)
Het rapport 'Basisfuncties voor lokale teams in kaart' beschrijft aan de hand van vijf basisfuncties en vijf inzichten wat er altijd van lokale teams verwacht mag worden, dus wat er minimaal lokaal geborgd moet zijn. De ontworpen routekaart helpt bij het vormgeven en organiseren van de toegang, ondersteuning en zorg voor inwoners.
- [VNG - Leidraad werken aan veiligheid](#)
De leidraad 'Werken aan veiligheid' geeft gemeenten handvatten voor de hulp, ondersteuning en bescherming aan inwoners die te maken hebben met onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties of ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen. Dit betreft een nadere uitwerking van basisfunctie 1 van de lokale teams: een leefomgeving.
- [De juiste professional op de juiste plek in het lokale team](#)
De handreiking gaat dieper in op de vakbekwaamheid die wordt gevraagd van professionals die werken in of met lokale teams. Dit wordt gedaan aan de hand van de inzichten en basisfuncties die lokale teams in huis zouden moeten hebben, zoals geformuleerd in het KPMG-rapport.
- [Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp](#)
De Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming gaat in op het proces van beoordelen en beslissen over hulp bij vragen en problemen in de opvoeding en ontwikkeling van jeugdigen van nul tot achttien jaar (eventueel verlengd tot drieëntwintig jaar).

Regionaal:

- Memo RPO Zorg 30-08-2024 - Voorstel regionale werkwijze omtrent uniformiteit en kwaliteit – Stevige Lokale Teams
- Exceloverzicht – Inspanningsverplichtingen Hervormingsagenda Jeugd – Centraal Gelderland
- Plan van Aanpak Stevige Lokale Teams 2.0 – Centraal Gelderland

Lokaal:

- Verantwoordelijke portefeuillehouder(s)
 -
 -
- Verantwoordelijke beleidsmedewerker(s)
 -
 -
- Lokale aanvullingen

Basisfunctie 1: Een veilige leefomgeving

Houd altijd oog voor een veilige leefomgeving van de inwoner. Veiligheid moet altijd onderdeel zijn van de visie. Vertaal dit naar benodigde expertise en instrumenten. Zet veiligheidsspecialisten altijd dicht op het lokale team. Alle partijen in de brede lokale infrastructuur hebben een rol bij veiligheid.

Waarom is dit van belang?

Inwoners hebben een veilige omgeving nodig om 'gewoon te kunnen leven'. Het creëren van een veilige leefomgeving waarin een kind de kans krijgt zich naar de eigen talenten en beperkingen maximaal te ontplooiën, vraagt een aandachtige, ontvangende en responsieve houding van opvoeders, netwerk en andere betekenisvolle volwassenen in de samenleving. Daarbinnen worden risico's en kansen gezien, gewogen en direct besproken. Het eigen netwerk van het gezin is daarbij van groot belang (zie ook: brede blik).

Input: Gebruik voor de invulling van deze ontwikkelpunten de lokale rapportage zelfscan Leidraad werken aan veiligheid.

Quickscan

1. Gemeentelijke visie en gemeentelijke opdracht voor lokale team

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

2. Registratie en uitwisseling persoonsgegevens

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

3. Gespecialiseerd hulpaanbod

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

4. Veiligheidsbevorderende maatregelen

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

5. Signaleren en bespreekbaar maken van onveiligheid

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

6. Zicht op veiligheid

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

7. Vaardigheden en bevoegdheden

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

8. Basiskennis huiselijk geweld en kindermishandeling

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

9. Vaardigheden en bevoegdheden huiselijk geweld en kindermishandeling

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

10. Samenwerkingsafspraken tussen lokale team en VT, GI's, RvdK

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Quickscan

11. Aanvullende ontwikkelpunten

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Basisfunctie 2: Tijdig signaleren van de vraag

Wees aanwezig (zichtbaar, aanspreekbaar) daar waar de doelgroep is, zodat vragen gezien worden. Maak verbinding met de wijk en werk 'outreaching'. Help specialistische teams met de verbinding met zichtbare partijen in de wijk (zoals scholen, welzijn, etc.), zodat zij hun specifieke expertise gericht kunnen inzetten. Outreaching werken kan niet met alleen een loket, omdat inwoners dan zelf de vraag actief moeten stellen. Heb bij outreachend werken aandacht voor de zelfredzaamheid van inwoners. Niet alle vragen hebben een antwoord van een professional nodig. Niet elk probleem vraagt professionele hulp. Heb ook aandacht voor collectieve vraagstukken, zodat je aan structurele oplossingen kunt werken. Investeer in preventie zodat complexe situaties voorkomen kunnen worden of in ieder geval niet verergeren. Maak de effecten van preventie inzichtelijk (vanuit perspectief inwoner).

Waarom is dit van belang?

Tijdig signaleren van de vraag gaat om het zien en horen van je inwoners, op momenten dat die het zelf (even, of langdurig) niet redden in het leven. Het gaat er in de eerste plaats om dat inwoners zich, binnen hun eigen netwerk (ouders, familie, burens, meester, sportlerares, etc.). Het gaat erom dat je snel een helpende hand uitsteekt als het niet gaat, zodat de problemen niet onnodig groter worden. Het gaat om outreachend en preventief werken, dat wil zeggen: niet afwachtend, maar proactief op zoek naar voor de hand liggende oplossingen in de wijk. Alle professionals in die wijk spelen daarin een rol van betekenis (en niet alleen het lokale team). Zij moeten zich dus met elkaar kunnen verbinden.

Quickscan

1. Samenwerking met betrokken partners:

- De gemeente heeft een visie op de rollen en taken van de betrokken partijen. Wie pakt wat op en wie is waar verantwoordelijk voor. De gemeenten stelt deze visie op in dialoog met partners, inwoners en aanbieders.
- Er is een goede wisselwerking tussen het lokale team en de overige sociale basis: het is helder wie wat doet en de sociale kaart is verbonden. De gemeente heeft afspraken met betrokken partners over tijdig signaleren van de vraag (denk aan scholen, kinderopvang, jongerenwerk, huisartsen, jeugdgezondheidszorg, GGD, kinderopvang, sportvereniging, woningcorporaties, politie, etc.)
- Er is verbinding met de zichtbare partijen in de wijk, zoals scholen, welzijn, zorg, huisartsen zodat het lokale team de expertise gericht kan inzetten.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

2. De ondersteuning van professionals bij het inzetten op vroegsignalering en preventie:

- De collectieve vraagstukken voor wijk of doelgroep zijn in beeld (om te werken aan structurele oplossingen).
- Professionals voelen zich verbonden met een wijk of doelgroep (outreachinge werkwijze). Het is duidelijk waar de verantwoordelijkheid voor outreachend werken per wijk of doelgroep is belegd. De professionals zijn zichtbaar aanwezig in de wijk (bv. bij scholen, jongerenwerk, huisartsen, kinderopvang etc.).
- Kennis en competentie van de professional sluiten aan wat er nodig is in wijk en doelgroep.
- Professionals werken aan het vertrouwen van de inwoner en de handelingsruimte om “niets” te doen.
- Lokale, outreachende teams zijn generalistisch. Afhankelijk van de problematiek in de wijk of de doelgroep, kan het specialistischer.
- Het lokale team heeft aandacht voor de zelfredzaamheid van de inwoner.
- Professionals gebruiken éénduidige en effectieve methode voor vroegsignalering.
- Er zijn goed opgeleide en getrainde ervaringsdeskundigen.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deeltappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deeltappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

3. De gemeente investeert in preventie om complexe situaties te voorkomen of niet verergeren.

- Er zijn voldoende, structurele middelen voor preventie.
- Er is een keuze hoe preventie wordt bekostigd. (beschikbaarheidsfinanciering, populatie, resultaat of een combinatie).
- De gemeente stuurt op de resultaten van de preventie.
- Er is duidelijkheid wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van preventie.

Input: Gebruik voor de invulling van deze ontwikkelpunten de lokale uitkomsten zelfscan 5 basisfuncties.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Basisfunctie 3: Vindbare en toegankelijke hulp

Wees toegankelijk en benaderbaar op veel manieren (fysiek, digitaal). Investeer in verschillende vindplaatsen van informatie en hulp, omdat iedere inwoner andere behoeften heeft.

Zorg dat samenwerkingspartijen (zoals de huisarts, politie, zorgaanbieders, wonen, onderwijs, welzijn, etc.) het lokale team kennen en zien als reële verwijsoptie. Voer een goede triage uit: kijk naar alle levensdomeinen en het hele gezin of huishouden en zorg dat de inwoner snel bij de juiste persoon terecht komt. Start met een beeld van de urgentie van de hulpvraag zodat tijdig passende hulp wordt gezocht. Kijk ook altijd specifiek naar de veiligheid. Wordt de triage gedaan door een loket of voorpost en niet door een lokaal team? Zorg ervoor dat zij heel goed samenwerken met de experts in het lokale team en help hen met tools/instrumenten. Help professionals om soms ook niets te durven doen: is professionele hulp altijd het antwoord?

Waarom is dit van belang?

Als je als inwoner hulp of ondersteuning nodig hebt, dan wil je die kunnen vinden en bereiken. Je wil dat de toegang tot die hulp op jou is afgestemd, dat wil zeggen: letterlijk toegankelijk is, maar ook met zorgvuldige aandacht en menselijk is ingericht (bijvoorbeeld dat je eerst je verhaal mag doen, voordat je een formulier moet invullen). Het gaat erom dat je niet telkens opnieuw je verhaal hoeft te doen bij verschillende loketten. Het gaat er ook om dat de hulp of ondersteuning aansluit bij jouw leven en wensen, deskundig, en liefst zo simpel en dichtbij mogelijk.

Quickscan

1. Blijkt uit de cliënttevredenheid dat inwoners zich gezien en gehoord voelen, en dat de hulp aansloot bij hun specifieke situatie en wensen?
2. Is de visie in uw gemeente (op opvoeden en opgroeien en versterken van het gewone leven) afgestemd met alle verwijzers?
3. Is er informatie over het lokale team beschikbaar: folder, website, telefoonnummer? Is de taal begrijpelijk voor inwoners? Hoe krijgen laaggeletterden hier toegang toe?
4. Waar en hoe is het lokale team aanwezig en bereikbaar? Is dit bekend bij samenwerkingspartners in het voorveld?
5. Hoe is domeinoverstijgende en (waar nodig) flexibele inzet (en financiering) van hulp georganiseerd?

Input: Gebruik voor de invulling van deze ontwikkelpunten de lokale uitkomsten zelfscan 5 basisfuncties.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Basisfunctie 4: Handelen vanuit een brede blik

Verhelder de vraag met een brede blik op alle levensdomeinen en mensen in het huishouden of gezin. Na triage kan de vraagverheldering i.p.v. door een generalist ook door een specialist worden gedaan. Maar let op dat de blik nog steeds breed is: op alle levensdomeinen en alle leden van het huishouden of gezin.

Maak voldoende, inhoudelijke, doelgroep expertise aan de voorkant beschikbaar, zodat problematiek tijdig en in de breedte herkend wordt. Het gaat om o.a. schuld-hulpverlening, jeugd-ggz, volwassenen-ggz, geriatrie, verslavingszorg, veiligheid, levenslange en -brede vragen.

Stel een plan van én met het huishouden of gezin op. Zorg ervoor dat het plan is gebaseerd op 'matched care' en niet op stepped care, omdat dan naar de best passende zorg wordt gekeken en maatwerk geleverd wordt. Laat lokale teams ook zelf (kortdurende) ondersteuning leveren, zodat zij flexibeler zijn in het leveren van maatwerk en op- en afschalen, zelf inhoudelijk de regie kunnen voeren en beter een vinger aan de pols kunnen houden in een later stadium.

Gedeelde besluitvorming is voor een goed proces van aanvragen en inzetten van passende zorg en ondersteuning van groot belang. Het adagium 'één regisseur' is geen vereiste, als maar goed wordt uitgelegd aan de inwoner waarom hij de regie niet zelf kan oppakken en goed wordt overlegd wie dat dan gaat doen. Lees hier meer informatie over regie.

Houd bij hoe het gaat: kijk regelmatig met de inwoner naar de doelen en of die behaald worden. Investeer in het kennen van de inwoner en het huishouden of gezin. Communicatie en transparantie, maar ook gezien en gehoord worden, zijn net zo belangrijk als het plan zelf. Continuïteit is nodig om aan samenwerking te kunnen bouwen: het is daarom niet verstandig om een (sterk) wisselend aanbiedersveld te

hebben. Help professionals de durf te ontwikkelen om hulp bij te stellen. Dit kan door te vertrouwen op eigen inzichten en expertise van anderen te durven inzetten. Deel relevante informatie over het verloop van de ondersteuning en zorg en overleg met elkaar over hoe het gaat, zodat goed kan worden samengewerkt.

Maak de 'vinger aan de pols' onderdeel van het proces, door dit duidelijk op te nemen in de visie. Let op dat een loket (alleen toegang) dit moeilijk kan doen omdat zij zelf geen hulp verlenen. Creëer ruimte om langdurig op de achtergrond aanwezig te zijn (stut-en steunfunctie). Zo hoeven bijvoorbeeld gezinnen met veiligheidsrisico's die altijd blijven bestaan, niet losgelaten te worden.

Waarom is dit van belang?

Hulp moet zijn afgestemd op het gewone leven en passen bij het gehele leven van een inwoner. Daarom is het van belang dat er breed wordt gekeken en gehandeld. Breed kijken betekent daarnaast óók dat er een vertaalslag wordt gemaakt van voorkomende individuele vraagstukken naar collectieve kwesties: richten we onze samenleving zó in dat (maatschappelijke) deelname voor ál onze inwoners mogelijk is? Het gaat om samen optrekken en ook als inwoner zeggenschap hebben in die (individuele en/of collectieve) vraagstukken. Breed handelen gaat over goed samenwerken in de wijk, over hulp afstemmen en coördineren, zonder de (eigen) regie bij het gezin weg te nemen: de hulp moet hén immers in staat stellen hun eigen leven zo gewoon mogelijk te kunnen leiden.

Quickscan

1. Brede vraag verheldering en handelen vanuit een brede blik:

- Tijdens en na de triage wordt er altijd gehandeld vanuit een brede blik op alle levensdomeinen en voor alle leden van het gezin
- De professionals hebben kennis van Multi problematiek en integrale vraagverheldering
- Professionals sluiten aan bij (in) formele netwerk en kunnen inschatten of bredere expertise nodig is
- Het lokaal team is zodanig ingericht dat er voldoende inhoudelijke expertise is, zodat er laagdrempelige hulp geboden kan worden.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

2. Werk met één plan dat is samengesteld van en met het huishouden of gezin:

- Er wordt gewerkt met 1 plan voor het gehele systeem of huishouden
- Het plan wordt in samenspraak met het gezin opgesteld
- Er wordt passende zorg ingezet (matched care)
- Het lokale team levert (kortdurende) ondersteuning en is flexibel in het leveren van maatwerk en het op- en afschalen van ondersteuning.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

3. Verleen ondersteuning en zorg, beleg de regie en maak duidelijke afspraken met betrokkenen:

- In het lokale team en bij de partners is duidelijk wat onder de verschillende soorten regie verstaan wordt
- Het is bij inwoners, partners en het lokale team duidelijk waar welke regie belegd is. hier zijn duidelijke samenwerkingsafspraken over en hier wordt naar gehandeld
- Er zijn goede samenwerkingsafspraken met aanbieders over regievoering en inzet van zorg en ondersteuning
- Casusregie is belegd bij het lokale team.
- Het lokale team biedt (lichte) ondersteuning

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

4. Houd bij hoe het gaat: kijk regelmatig met de inwoner naar de doelen en of die behaald worden:

- Professionals investeren in de relatie met de inwoner en hebben regelmatig contact met de inwoner, en de aanbieder over de voortgang van de hulp en de ontwikkelingen in het gezin
- De professionals van de lokale toegang onderhouden, naast de gesprekken over de voortgang, ook laagdrempelig, vinger aan de pols contact.
- De professionals, het gezin en de aanbieder delen belangrijke informatie over de ontwikkeling van de inwoner en de ingezette hulp en ondersteuning
- Bij die gezinnen of huishoudens waar dat nodig is, hebben de professionals in het lokale team de ruimte om leun- en steun- contact te onderhouden, ook als de hulpverlening gestopt is.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

5. Samenwerken hoe het gaat: kijk regelmatig met de inwoner naar de doelen en of die behaald worden

- Er is met de belangrijke partners een gezamenlijke visie
- Er zijn met de belangrijke partners afspraken over de rolverdeling
- Er zijn met de belangrijke partners gezamenlijke spelregels afgesproken
- Het is duidelijk hoe de verantwoordelijkheden tussen de partners verdeeld is
- Er zijn met de belangrijke partners afspraken over hoe en welke informatie gedeeld kan worden.

Input: Gebruik voor de invulling van deze ontwikkelpunten de lokale uitkomsten zelfscan 5 basisfuncties.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Basisfunctie 5: Leren en verbeteren

Verzamel inzichten in hoe het gaat: over de uitkomsten voor de inwoner, de samenwerking en hoe het proces loopt. Deel ze en ga erover in gesprek. Ontwikkel op basis van inzichten een gezamenlijke visie op goede zorg en vertaal die naar alle organisatie-niveaus. Durf die bij te stellen. Geef de professional handlungsruimte en creëer tijd en ruimte voor reflectie, omdat dit de sleutel tot verbeteren is. Evalueer individuele en wijk gerelateerde vraagstukken in samenhang, zodat gezocht wordt naar structurele oplossingen.

Waarom is dit van belang?

Vanuit een visie op opvoeden en opgroeien en het versterken van het gewone leven, trekken beleid en uitvoering samen op in het leren en versterken van elkaar. Dat gaat alleen als een leercyclus actief wordt ingericht en onderhouden. Zoals in een hulpverleningsproces regelmatig wordt geëvalueerd, zo gebeurt dat ook op beleidsniveau. Doen we de goede dingen en doen we die dingen goed? Beleid en uitvoering laten zich daarbij voeden door de ervaringen van inwoners: de bedoeling van alle gepleegde inzet is immers dat zij zich geholpen, gezien en gehoord voelen.

Quickscan

1. Leren door feedback van inwoners:

- Inwoners kunnen input aanleveren over het proces van aanvraag tot besluit
- Er is een onafhankelijke meldpunt voor klachten
- Er is een klantenraad die input kan leveren op de procesgang
- Klachten van inwoners worden gebruikt voor aanpassingen in het proces

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

2. Leren en verbeteren voor en door de professional:

- Er is casuïstiekbespreking
- Er is intervisie gericht op het eigen professionele handelen?
- Er worden regelmatig kennissessies gehouden (inhoudelijk en methodisch werken)
- Er is een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers
- Er is voldoende ruimte voor scholingsvragen van de medewerkers
- Er wordt gebruik gemaakt van een caseloadnorm.
- Er is een werkwijze om de zwaarte van een hulpvraag te bepalen
- Er is ruimte om fouten te mogen maken of het niet te weten
- Het leren is gefaciliteerd in de organisatie
- Collegiale ondersteuning is geregeld

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

3. Leren en verbeteren in de eigen organisatie/ gemeente:

- Systemen zijn ondersteunend aan de activiteiten van de professional
- Er vindt regelmatig onafhankelijk onderzoek plaats naar de kwaliteit van de geleverde ondersteuning
- De informatie uit het systeem is helpend om uitspraken te doen over de kwaliteit en kwantiteit van de geleverde zorg.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

4. Leren en verbeteren voor zorgaanbieders:

- Er vindt periodiek een evaluatie plaats van de samenwerking en er is een verbeteragenda met aanbieders
- De procesregiefunctie van de gemeente is helder voor zorgaanbieders
- Tussen- en eindevaluaties zijn gekoppeld aan- en gaan in op de afgesproken doelen

Input: Gebruik voor de invulling van deze ontwikkelpunten de lokale uitkomsten zelfscan 5 basisfuncties.

Ontwikkelpunt NB: als doel omschrijven, wat wil je bereiken? Hierbij actieve taal gebruiken en zo concreet mogelijk! Ook moet er een duidelijke link zijn met de analyse van je zelfscan.	Beoogd resultaat/ prestatie-indicatoren: wanneer tevreden? Anders leren doen: het leren richt zich op het ontwikkelen van een andere werkwijze in de praktijk en op de tools (kennis, vaardigheden, attitude) die professionals nodig hebben om die werkwijze in de praktijk te brengen.	Omschrijving verbeteractie (wat moet er gebeuren, hoe wordt dit opgepakt?) Zo concreet mogelijk! Hier kun je de deelstappen kwijt die nodig zijn om het beoogde resultaat te bereiken. Hou hierbij ook rekening met wat eerst moet en wat daarna, zet de deelstappen in chronologische volgorde.	Kosten en hoe deze gedekt worden Hierbij rekening houden met begrotingscycli.	Wie gaat de actie uitvoeren?	Planning Zo concreet mogelijk, niet alleen een jaartal of kwartaal.	Stand van zaken dd. ... Datum noemen, steeds bijwerken en regelmatig laten terugkomen in overleg! Het is een levend document! Bij start van plan kun je hier de huidige stand van zaken kort en bondig beschrijven. Indien nodig wordt de planning ook aangepast.

Bijlage 4

Handreiking opdracht gemeenten aan lokale (wijk)teams bij onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen

Bijlage 4: Handreiking opdracht gemeenten aan lokale (wijk)teams bij onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen

Als gemeente ben je opdrachtgever van het lokaal team.⁵ Of dat team nu helemaal bestaat uit professionals die in dienst van de gemeente zijn, of het helemaal extern is belegd, of dat het team uit een mix van gemeentelijke en externe professionals bestaat: als gemeente ga je erover. Je bepaalt de opdracht en je stuurt op de effectiviteit.

Het Kwaliteitskader Werken aan veiligheid voor lokale (wijk)teams en gemeenten beoogt gemeenten te ondersteunen bij het inrichten en versterken van hun lokale (wijk)teams zodat deze onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen eerder en beter in beeld krijgen en het geweld kunnen stoppen en duurzaam kunnen oplossen. Maar hoe baseer je de concrete opdracht aan de wijkteams op het gebied van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen op dat kwaliteitskader? Deze handreiking ondersteunt daarbij.

Dat gebeurt langs de volgende vier lijnen:

1. Wat houdt het opdrachtgeverschap in?
2. Waar heeft de opdracht betrekking op?
3. Het proces om te komen tot opdrachtverlening
4. Het gesprek tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

Op het moment van schrijven van deze handreiking wordt gewerkt aan actualisatie van het Kwaliteitskader in het licht van het Toekomstscenario (inmiddels: de Leidraad). Omdat dat proces nog liep, is deze handreiking nog niet op het Toekomstscenario afgestemd.

Sturen op effect: richten, inrichten, verrichten

Om in de opdrachtverlening effectief te zijn, is het belangrijk om die te zien als een manier om te sturen op effect. Dat sturen gaat over:

- Richten: de bedoeling, van daaruit het formuleren van de opdracht. De inhoud van het richten wordt bepaald op bestuurlijk niveau en ondersteund door beleid.
- Verrichten: wat we werkelijk doen in de praktijk, de gebeurtenissen die plaatsvinden. Dit gebeurt op uitvoerend niveau.
- De inrichting: waarmee we zorgen dat het verrichten zo goed mogelijk kan plaatsvinden en wordt bepaald op managementniveau.

Als richten, verrichten en inrichten goed op elkaar zijn afgestemd, doen we wat de bedoeling is, op manieren die bij ons passen, met een inrichting die helpt. Het gaat er om dat de opdracht duidelijk is, de inrichting het uitvoeren van die opdracht mogelijk maakt, je stuurt op de uitvoering en met de uitvoering steeds in gesprek bent over resultaten en effecten.

Bron: Ruimte. Stop met onzin, doe wat de bedoeling is. Frank Weijers. Vakmedianet 2017.

Let op!

ONVEILIGHEID IN RELATIES EN ONTWIKKELINGSBEDREIDING VAN MINDERJARIGEN is meer dan alleen geweld in huishoudens met kinderen. De aanpak richt zich op de hele doelgroep – 9 maanden tot 100+ jaar en betreft alle vormen van ONVEILIGHEID IN RELATIES EN ONTWIKKELINGSBEDREIDING VAN MINDERJARIGEN, dus ook bijvoorbeeld (ex-) partnergeweld zonder kinderen en ouderen-mishandeling.

⁵ We spreken in deze handreiking over 'het lokaal team'. Daar kan ook meervoud gelezen worden, 'de lokale teams', en daaronder verstaan we alle vormen van lokale teams die een rol hebben in de (toeleiding naar de) toegang tot zorg en ondersteuning voor mensen die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling.

Implementatie in een complexe context

De aanpak vereist regionale samenwerking

Het lokaal team is één partner in een netwerk van lokale en regionale partners, dat samen werkt aan een effectieve aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen. De keuzes die een gemeente maakt ten aanzien van het eigen lokaal team, hebben effect op de regio. Maar ook andersom: wat gemeenten met elkaar besluiten ten aanzien van de uit te voeren taken van regionaal opererende partijen (zoals Veilig Thuis, de Gecertificeerde Instellingen, maar ook specialistische vormen van zorg en ondersteuning en de samenwerking met de veiligheidsketen) heeft consequenties voor wat op lokaal niveau mogelijk is. Om dit alles goed op elkaar aan te laten sluiten, is het volgende belangrijk:

- Lokale teams werken aansluitend op de regionaal vastgestelde ambities, doelen en uitgangspunten voor de aanpak (vastgelegd in de regiovisie, regionale samenwerkingsafspraken met netwerkpartners en regionale inkoopafspraken rondom specialistische (jeugd)hulp en ondersteuning);
- Samenwerkings- en inkoopafspraken op regionaal niveau sluiten aan op wat gemeenten in de regio hebben bepaald over lokaal beleid. Dat wordt vertaald naar taken, kwaliteit en capaciteit van de lokale teams.

Je hebt als gemeenten in de regio met elkaar dus een puzzel te leggen. In die puzzel sluiten landelijke aansturing en wettelijke taken van regionaal opererende netwerkpartners, regionale aansturing en inkoop van (andere) regionaal opererende netwerkpartners, en lokale doelstellingen en opdrachten ten aanzien van lokale teams op elkaar aan. Regionale uitgangspunten voor de aanpak vormen de lijm die deze puzzel bij elkaar houdt: daar komt als het goed is het geheel bij elkaar, van daaruit wordt de effectiviteit van de aanpak (ook bestuurlijk) gemonitord en daar wordt bijgestuurd. Door bundeling van regionale en lokale krachten ontstaat een effectief opererend netwerk.

Werken volgens het Kwaliteitskader betekent investeren in de lokale teams

Afhankelijk van de beginsituatie (die je meet met behulp van de bij het Kwaliteitskader behorende zelfscan) betekent voor verreweg de meeste gemeenten de implementatie van het Kwaliteitskader een investering in de lokale teams. Die investering loont, in de zin dat werken volgens het Kwaliteitskader tot een effectievere aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen zal leiden. Die investering is ook nodig, want als gemeente ben je voor die effectieve aanpak verantwoordelijk. Maar die investering moet wel gedaan worden, in een context waarin er sprake is van een grote druk op de lokale teams en op de beschikbare budgetten vanuit de Jeugdwet en Wmo. Om deze reden vraagt de opdracht aan de lokale teams, als verlengde van de implementatie van het Kwaliteitskader, om politiek-bestuurlijk commitment aan deze investering. Dat gaat verder dan een budget dat groot genoeg is om de aan het lokaal team toegeschreven taken uit te voeren. Er is ook ontwikkelbudget nodig om de lokale teams verder toe te rusten op die taken. Die ontwikkeling kun je als regio oppakken door bijvoorbeeld opleidingsbudgetten te bundelen en lokale teams in de regio vanuit dezelfde, regionale, uitgangspunten voor de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen te laten scholen. Als je ook regionale netwerkpartners (al dan niet vanuit eigen budgetten) op die scholing aan laat sluiten, realiseer je een ontwikkeling van het hele netwerk, dezelfde kant op.

Een lerend netwerk ondersteunt de ontwikkeling naar een effectieve inzet van lokale teams

De implementatie van het Kwaliteitskader is een ontwikkeltraject. Ondersteun dat door met elkaar in de regio een lerend netwerk te vormen. In dat lerende netwerk is ruimte voor ontwikkeling, maar ook een structuur om knelpunten en ontwikkelvraagstukken snel op de juiste tafel te kunnen bespreken.

1. Wat houdt het opdrachtgeverschap in?

Als gemeente ben je **verantwoordelijk** voor de veiligheid van je inwoners en voor het realiseren van hulp en ondersteuning in het kader van de Jeugdwet, de Wmo 2015 en de Participatiewet, waaronder de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen. De aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen is een netwerkaanpak: gemeenten sturen dus op een effectief opererend netwerk. Lokale teams hebben een belangrijke plek in die keten: ze vormen in veel gemeenten de toegang tot de benodigde zorg en ondersteuning. Hun rol in de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen maakt onderdeel uit van hun vijf basisfuncties.

Gemeenten zijn **opdrachtgever** van de lokale teams: hoe die ook zijn ingericht. Dat betekent:

- Een **opdracht** die duidelijk maakt hoe het lokaal team bijdraagt aan de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen en welke rollen en taken daaruit voortvloeien, gebaseerd op de lokale en regionale visie op de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen.
- Vertaling van die opdracht naar duidelijke **afspraken** over de kwaliteit die het lokaal team moet leveren, in termen van resultaten en effecten binnen de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen;
- Afstemming van die afspraken op de rol en de taken die het lokaal team op andere beleidsterreinen heeft en op wat er gebeurt in de sociale basis. Dit vereist **afstemming tussen Wmo, jeugd, welzijn, participatie en openbare orde en veiligheid** en veel schakelen tussen de verschillende domeinen en de niveaus (lokaal/regionaal) waarop die worden aangestuurd.
- Dat de afspraken met het lokaal team aansluiten op **regionale afspraken** in het kader van de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen: de regionale doelstellingen in de regiovisie, afspraken met regionale samenwerkingspartners en afspraken over uitgangspunten voor de uitvoering van de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van

minderjarigen (zoals het werken volgens de Visie Gefaseerd samenwerken aan veiligheid).

- Je kunt als regio in dit kader ook een regionale opdracht opstellen, die gemeenten lokaal aan hun lokale teams verstrekken.

- Monitoren of de afgesproken resultaten zijn behaald en de beoogde effecten zijn gerealiseerd;
- Beheersing van risico's die samenhangen met de taak van het lokaal team, zowel inhoudelijk (escalatie op casusniveau) als financieel;
- Zorgen voor de benodigde randvoorwaarden die het lokaal team nodig heeft om de opdracht goed uit te kunnen voeren.

De opdrachtnemer is het lokaal team. Dat kan dus de gemeente zelf zijn, als de gemeente het lokaal team helemaal 'in huis' georganiseerd heeft. Het kan ook één externe partij zijn, of een cluster aan externe partijen. En het kan een mix daarvan zijn. Belangrijk is dat er één persoon, namens de

verschillende domeinen, uiteindelijk op managementniveau verantwoordelijk is voor het functioneren van het lokale team en het behalen van de afgesproken resultaten.

Het lokaal team is als opdrachtnemer verantwoordelijk voor:

- de **uitvoering** conform de afspraken met de opdrachtgever;
- **realisatie** van afgesproken resultaten en effecten en verantwoording daarover;
- tijdig aankaarten van **knelpunten** in de uitvoering bij de opdrachtgever, zodat daarvoor gezamenlijk oplossingen kunnen worden gezocht.

De invulling van het opdrachtgeverschap staat los van de inkoop. Hoe het lokaal team ook wordt ingekocht (via subsidiëren of contracteren) en aangestuurd: als opdrachtgever stuur je op de kwaliteit en resultaten van de inzet van het lokaal team.

2. Waar heeft de opdracht betrekking op?

Hieronder is een overzicht opgenomen van de opdracht aan de lokale teams, op basis van het Kwaliteitskader, in vier delen. Het overzicht is beknopt; door te klikken op de verschillende onderdelen kom je op een nadere toelichting in de bijlage. De visie Gefaseerd samenwerken voor veiligheid is, als basis voor de aanpak als geheel, in de uitwerking van elk onderdeel verwerkt.

Een goed begin...

- Beschrijving van de rol van het lokaal team bij de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen, ook op het gebied van risicofactoren en herstel en het planmatig werken volgens de Visie. Deze rol sluit aan bij het Kwaliteitskader, de Visie gefaseerd samenwerken voor veiligheid, en lokale en regionale strategische doelstellingen voor de aanpak.
- Beschrijving van de samenwerking tussen het lokaal team en netwerkpartners, met verwijzing naar de regionale samenwerkingsafspraken.

Werkwijze conform de Visie gefaseerd samenwerken voor veiligheid

- Resultaatgericht werken met de focus op veiligheid.
- Het werken met een integraal veiligheids-, hulpverlenings- en herstelplan.
- De invulling van de rol van casusregisseur.
- Het delen van informatie.

Aanwezige kennis, expertise en vaardigheden

- Onderscheid tussen wat alle professionals moeten weten en kunnen, en wat professionals aan wie Veilig Thuis overdraagt (en de dienst V&V inzet) moeten weten en kunnen.
 - Alle professionals kennen de Meldcode en kunnen ermee werken.
 - Professionals aan wie Veilig Thuis overdraagt hebben aanvullende, meer specialistische, kennis, expertise en vaardigheden.

Randvoorwaarden

De gemeente is als opdrachtgever verantwoordelijk voor het scheppen van de juiste randvoorwaarden voor een effectieve uitvoering. Maak afspraken over die randvoorwaarden onderdeel van de opdracht, zodat ze ook in het onderling overleg steeds op de agenda staan. Randvoorwaarden moeten kloppen met de gestelde doelen en uitgangspunten voor de uitvoering.

Richten:

- Bestuurlijk commitment, vertaald in bestuurlijke keuzes en voldoende budget.
- Een goede balans vinden tussen regionale uniformiteit en lokale keuzevrijheid.
- Het met elkaar vormen en doorlopen van een continu leerproces.
- Erkennen dat er schotten zijn tussen verschillende domeinen en vormen van hulp en het mogelijk maken die schotten te overbruggen.

Inrichten:

- Betrokkenheid van management en directie bij het *inrichten* conform het *richten*.
- De inrichting van het lokaal team is ondersteunend aan het realiseren van de beoogde effecten.

Verrichten:

- Er is voldoende capaciteit voor uitvoering en ontwikkeling.
- Systematisch werken in de uitvoering: sturen op doen wat werkt, zonder daarin inflexibel te worden.
- Een daadwerkelijk integrale aanpak voor het hele gezin (1 gezin, 1 plan, 1 regisseur).
- Voldoende beschikbaarheid van specialistische hulp.

Zie ook de randvoorwaarden die genoemd worden voor regie, systeemgericht werken en zicht op veiligheid in de bijlage.

3. Het proces om te komen tot opdrachtverlening

In de inleiding hadden we het over de drieslag ‘richten, inrichten, verrichten’. Bij het proces van opdrachtverlening bouw je voort op het ‘richten’: op de doelstellingen die je hebt vastgesteld voor de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen. Het proces ziet er als volgt uit:

1. De **strategische doelen en afspraken** die je startpunt vormen zijn vastgelegd in de regiovisie onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen, een eventueel regionaal uitvoeringsplan, lokaal beleidsplan onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen en lokaal uitvoeringsplan. Je begint regionaal, omdat de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen een regionale aangelegenheid is: gemeenten werken samen met regionale partners aan de aanpak. Het lokaal team vervult zijn rol binnen deze regionale netwerksamenwerking. Keuzes die je maakt ten aanzien van het lokale team moeten daarom aansluiten op de regionale beleidskaders onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen. Door de kwaliteitsstandaarden uit het Kwaliteitskader naast de regionale doelen en afspraken te leggen, kun je bepalen hoe je met de inrichting van het lokaal team daarop aan kunt sluiten. De zelfscan helpt om bestuurlijk (lokaal en regionaal) het gesprek op gang te brengen over de bijdrage van de lokale teams van elke afzonderlijke gemeente aan de regionale doelstellingen.
2. Uit deze strategische doelen en afspraken vloeit een bepaald doel voor het lokaal team binnen het kader van de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen voort. Dat doel leidt dan vervolgens tot **rollen en taken** die het lokaal team uit moet voeren, om bij te dragen aan realisatie van dat doel. In algemene zin zijn die al beschreven in het Kwaliteitskader. Het is dus vooral zaak om na te gaan of de strategische doelen en afspraken op dit vlak leiden tot aanvullingen of nuanceringen. Dat kun je doen door een takenanalyse uit te voeren van het lokaal team. Vervolgens is het belangrijk om te prioriteren: wat moet het lokaal team in ieder geval doen en wat is eventueel nog nodig aan

ontwikkeling om dat te kunnen doen; en wat is wenselijk maar pas in een later stadium realiseerbaar? Deze vragen beantwoord je bij voorkeur samen met het lokaal team, maar ook met belangrijke netwerk**partners** en ervaringsdeskundigen.

3. Als duidelijk is welke rollen en taken de gemeente in het kader van de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen toeschrijft aan het lokaal team, kun je de uitwerking van de **opdracht** zoals die in deze handreiking is opgenomen (onderdeel 2) nader invullen voor je eigen lokaal team. In deze stap leg je de relatie tussen inhoudelijke doelen, inkoop en contractmanagement: wat moet het lokaal team doen, welke vorm van inkoop past daarbij en hoe stuur je vervolgens op realisatie van de overeengekomen afspraken?

Je begint dit proces natuurlijk niet vanaf nul. Het lokaal team werkt immers in de praktijk al aan de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen. Gebruik die **praktijkervaringen** om tot een scherpe opdracht te komen, door ze te koppelen aan het Kwaliteitskader en de strategische doelstellingen. Mogelijk ligt er regionaal of lokaal ook al een **verbeter- of ontwikkelplan** naar aanleiding van een eerder uitgevoerde zelfscan van het lokaal team met betrekking tot het Kwaliteitskader: ook dat neem je mee bij de start van het proces. Je kunt dan gericht onderdelen van de opdracht formuleren op de geconstateerde verbeterpunten.

4. Het gesprek tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

Een goede samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer vereist:

- een gedeeld doel: wat draagt het lokaal team bij aan de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen?
- duidelijkheid over de relatie tussen beide partijen (opdrachtgever versus opdrachtnemer);
- afspraken over wat te doen bij onvoorziene ontwikkelingen;
- een continue gesprek over de uitvoering en de resultaten en effecten daarvan.

Goed opdrachtgeverschap vereist periodiek overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer:

- Overleg over **beleidsmatige ontwikkelingen en inhoudelijke ambities**: hierin staan de strategische doelen en ambities centraal en zijn ook andere partners in de aanpak betrokken.
- Overleg over realisatie van gemaakte afspraken.

Informatie is onontbeerlijk als basis voor overleg. Waar in het beleidsmatige/inhoudelijke overleg ruimte bestaat voor ad hoc informatie-uitwisseling en reflectie, vragen gesprekken over resultaten om gestructureerde informatie over de gemaakte afspraken. Maak daarom bij de start afspraken over **monitoring**: welke informatie levert de opdrachtgever wanneer aan, waar heeft die betrekking op en hoe is die verbonden aan de gestelde doelen en gemaakte afspraken?

Als opdrachtgever stelt de gemeente formele eisen ten aanzien van het aanbod, en ten aanzien van de verantwoording over de uitvoering. Maar heb je het dan alleen over het **'wat'**, of ook over het **'hoe'**? Als gemeente verwacht je dat professionals hun vak beheersen, maar dat wil niet zeggen dat je daarover het gesprek niet aan kunt en moet gaan. Aspecten, grotendeels ook beschreven in het Kwaliteitskader, die daarin aan de orde komen, zijn:

- De mate waarin uitvoerend professionals beschikken over de **basisvaardigheden** voor hulpverlening bij onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van

minderjarigen, wat aan de orde komt in het inwerkprogramma en hoe die vaardigheden op peil gehouden worden.

- De wijze van analyse van casussen en de mate waarin daarbij **volgens de Visie gefaseerd samenwerken voor veiligheid** wordt gewerkt.
- De mate van **methodisch handelen**: wordt gebruikgemaakt van beschreven methodieken? Zijn ze goed onderbouwd of zelfs bewezen effectief?
- De invulling van de begrippen **eigen kracht en zelfredzaamheid**: in het kader van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen impliceert dit ook onafhankelijkheid en zelfbeschikking. De inzet van het sociaal netwerk mag er niet toe leiden dat onwenselijke afhankelijkheden in stand blijven of juist ontstaan.
- De kennis van en aandacht voor **specifieke geweldsvormen**.
- De **kenmerken van de casuïstiek** waarmee de lokale teams in het kader van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen te maken krijgen en wat dat betekent voor de benodigde hulp.
- De **samenwerking** met netwerkpartners.
- De **gerealiseerde resultaten** van de aanpak op casus- en casusoverstijgend niveau. In dit kader is het goed om de mogelijkheden van *kennisgestuurd werken* te verkennen, onder andere met de Impactmonitor HG&KM. Zie daarvoor [deze tools](#). Dat kan met de lokale teams zelf, maar ook in regionaal verband met alle partners in het uitvoeringsnetwerk.

Het gesprek tussen opdrachtgever en opdrachtnemer betreft een **dialogoog**; het gaat er niet om het lokaal team als opdrachtnemer af te rekenen op behaalde resultaten, maar die behaalde resultaten te bezien in het kader van de strategische doelen, waar relevant verbeterpunten te benoemen en daar aan beide kanten acties aan te verbinden. Je doorloopt met elkaar dus telkens opnieuw de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act). Opdrachtgever en opdrachtnemer hebben daarbij ieder hun eigen verantwoordelijkheid: het lokaal team is verantwoordelijk voor de uitvoering, de gemeente moet de **randvoorwaarden** scheppen om die verantwoordelijkheid optimaal in te kunnen vullen. Die randvoorwaarden zijn dus zeker ook onderwerp van dit gesprek.

Bijlage: Nadere uitwerking van de onderdelen van de opdracht

De basis (een goed begin)

Rol lokale teams bij aanpak onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen

- Het doorlopen van de stappen van de Meldcode: signaleren, bespreekbaar maken, bieden en inzetten van zorg- en of hulpverlening voor wegnemen risicofactoren en inzet op herstel.
- Zicht houden op veiligheid in casussen die VT overdraagt (zie uitwerking 'zicht op veiligheid'), ook als die taak in opdracht van het lokaal team elders wordt belegd.
- Met als doel: directe en stabiele veiligheid realiseren in gezinnen/ huishoudens.
- Van stabiele veiligheid spreken we pas na minimaal zes maanden: dat betekent dat het lokaal team minimaal zo lang betrokken moet zijn. Bij voorkeur loopt de betrokkenheid ook in de fase van herstel door.
- Voor de hele doelgroep -9 maanden tot 100+ jaar.
- Voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling, ook buiten gezinnen met kinderen.
- Maak als gemeente expliciet wie welke van deze rollen oppakt. Doe dat in lijn met regionale samenwerkingsafspraken (of andersom: breng regionale samenwerkingsafspraken in lijn met de lokale keuzes).

Op het gebied van risicofactoren en herstel

- Toegang verlenen tot specialistische jeugdhulp op in ieder geval GGZ-, LVB-, verslavingsproblematiek en met hulp in het kader van de Wmo.
- Een goede verbinding realiseren met specialistische hulp voor volwassenen, zoals GGZ en verslavingszorg
- Borgen van samenhang met gemeentelijke diensten als schuldhulpverlening en afdelingen Wmo/zorg, jeugd, werk, participatie en inkomen, OOV en de gemeentelijke GGD

Planmatig werken volgens de Visie

- Bekendheid met de Visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid.
- Maken van veiligheids-, hulpverlenings- en herstelplannen en daarbij expliciteren a) wie verantwoordelijk is voor het opstellen en bewaken van de uitvoering van deze plannen, b) aan welke criteria deze plannen moeten voldoen en c) aan welk resultaat ze bij moeten dragen.

Samenwerking lokaal team-VT

- Het lokaal team maakt actief gebruik van de advies- en ondersteunings-functie van VT, zonder dat daarbij de regie over gaat naar VT.
- Lokaal team meldt wanneer daar conform Meldcode aanleiding toe is.
- Er zijn samenwerkingsafspraken tussen VT en lokale teams waarin wordt uitgewerkt hoe de taakverdeling op bovenstaande punten is. Bewaak dat lokale (wijk)teams aansluiten op de wettelijke taken van VT. Zorg in ieder geval voor afspraken over:
- Het informeren van direct betrokkenen over de melding bij VT en de overdracht door VT aan de lokale (wijk)teams (o.a. wie informeert de direct betrokkenen en wanneer).
- De rolverdeling tussen betrokken professionals van VT en lokale (wijk)teams (o.a. wie stelt het veiligheidsplan op).
- De manier waarop VT overdraagt aan de lokale (wijk)teams (o.a. moment van overdracht van de verantwoordelijkheid van het zicht op veiligheid, wijze van overdracht, informatie die wordt overgedragen door VT, kwaliteit van de veiligheidsbeoordeling en veiligheidsvoorwaarden van VT, wijze van monitoring door VT). Uit onderzoek blijkt dat een warme overdracht een succesfactor is voor de opvolging door het lokale team.
- Wanneer en hoe de lokale (wijk)teams bij nieuwe zorgen contact hebben met VT.
- Welke (zoveel mogelijk) erkende methodes en instrumenten door professionals van de lokale (wijk)teams en VT worden gebruikt om in beeld te brengen wat er aan de hand is en wat er nodig is (op alle leefgebieden).
- Welke stappen wie zet op het moment dat de bij een gezin/huishouden betrokken

medewerkers van VT en van de lokale (wijk)teams niet tot overeenstemming komen, waardoor samenwerking en voortgang (dreigen te) stagneren.

- Hoe casuïstiek met elkaar wordt geëvalueerd zodat gezamenlijk wordt geleerd.

Visie gefaseerde ketenzorg: kernbegrippen

1. Resultaatgericht werken met focus op veiligheid

Zie Implementatiedocument-Centrale begrippenlijst 'Zicht op veiligheid'. Let op dat dit duurt tot stabiele veiligheid bereikt is, of is overgedragen aan een andere partij die de verantwoordelijkheid voor zicht op veiligheid heeft geaccepteerd.

Er is uniformiteit binnen de lokale teams in de visie op veiligheid en het gehanteerde instrumentarium voor het inschatten van veiligheid.

2. Integraal plan

Zie Implementatiedocument-Centrale begrippenlijst 'Systeemgericht werken'. Uit onderzoek blijkt digitale beschikbaarheid van het plan voor zowel gezin als hulpverleners een succesfactor. Het gezin heeft toegang tot het plan en kan dit (op onderdelen) delen met de betrokken professional. De professionals kunnen niet alleen de doelen in dit plan lezen, maar ook informatie aan het plan toevoegen, bijvoorbeeld over de voortgang van hulpverlening.

3. Casusregisseur

Zie Implementatiedocument-Centrale begrippenlijst 'Regie' en [Regie Sociaal Domein | Onderzoek en instrument | Toezicht Sociaal Domein](#)

4. Delen van informatie

Sluit aan bij de handreiking over informatiedeling voor gefaseerd samenwerken. Die wordt naar verwachting in het najaar van 2022 gepubliceerd. Ook [deze handreiking](#) voor gegevensuitwisseling in de samenwerking tussen zorg en veiligheid kan behulpzaam zijn.

Kennis en expertise

Onderscheid tussen wat alle professionals moeten weten en kunnen, en wat professionals aan wie VT overdraagt moeten weten en kunnen

Als gemeente zie je toe op het benodigde specialisme in de aanpak:

- weet wat je moet vragen aan expertise en vaardigheden (zie kwaliteitsstandaarden 3, 7 en 8);
- bepaal hoe je met aanbieders afsprekt dat zij die expertise en vaardigheden ook leveren (bijvoorbeeld in subsidie- en inkoopvoorwaarden);
- besteed aandacht aan naleving van die afspraken, bijvoorbeeld via contractgesprekken en monitoring op specifieke indicatoren.

Daarbij kun je verschillende kennis en expertise vragen van professionals die een melding overgedragen krijgen van VT, waarbij VT beoordeelt dat de veiligheid minimaal in het geding is; dan van professionals die een melding overgedragen krijgen van VT, waarbij VT beoordeelt dat er sprake is van structurele onveiligheid en waarbij VT veiligheidsvoorwaarden heeft opgesteld.

Alle professionals kennen de Meldcode en kunnen ermee werken

- Kennis van signalen en ze in de praktijk ook herkennen.
- Getraind in gespreksvoering met alle betrokkenen, dus ook kinderen en plegers.
- Toegang tot een aandachtsfunctionaris met voldoende tijd en expertise.
- Systeemgericht kunnen werken (zie uitwerking).

Hiertoe kun je als gemeente eisen stellen aan de opleiding van de in te zetten professionals, behoud van de kennis door deze professionals zelf en behoud van de professionals. Je stelt vast welke groepen professionals in ieder geval onder deze eisen vallen. Denk aan de medewerkers van lokale teams, gemeentelijke consultants (jeugd, Wmo, werk & inkomen) etc. Dit bestaat naast de toezichthoudende taak die de gemeente sowieso heeft in de naleving van de Wet Meldcode.

Professionals aan wie VT overdraagt

- Zicht op veiligheid houden (zie uitwerking 'zicht op veiligheid' in de bijlage).
- Basiskennis en vaardigheden zoals beschreven in kwaliteitsstandaarden 7 en 8. Het gaat deels om kennis die via opleiding zou moeten kunnen worden aangetoond; deels om kennis van afspraken en werkprocessen; deels ook om zaken die vanuit

de gemeente gefaciliteerd kunnen dan wel moeten worden (zoals samenwerking met partners in het sociaal domein, voldoende tijd voor systeemgerichte inzet en regie; daadwerkelijk toegang kunnen bieden tot specialistische hulp omdat die beschikbaar/ingekocht is).

- Daar ook voldoende capaciteit voor hebben (zie uitwerking 'zicht op veiligheid' en daarin beschreven taken)
- Outreachend kunnen werken.

Ervaringsdeskundigen

Hulp aan slachtoffers en plegers van huiselijk geweld en kindermishandeling is complex en vaak niet makkelijk. Ervaringsdeskundigen kennen huiselijk geweld en/of kindermishandeling van binnenuit. Met hun kennis en ervaring kunnen ze op verschillende vlakken een belangrijke brugfunctie vervullen. In het land zijn verschillende initiatieven op het gebied van inzet van ervaringsdeskundigheid bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit betreft zowel inzet bij beleidsvorming als in de uitvoering. In de uitvoering kan die inzet in alle fases zinvol zijn; de fase van acute onveiligheid, risicogestuurde zorg en de herstelfase. Eerder is een handreiking voor gemeenten opgesteld over de wijze waarop ervaringsdeskundigheid kan worden ingezet bij de aanpak van onveiligheid in relaties en ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen: [Handreiking Samen deskundig Ervaringsdeskundigheid bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling](#).

Traumasensitiviteit

Traumasensitief werken is het vergroten van traumabewustzijn, het inrichten van traumascreening en het versterken van de trauma-aanpak. Meer informatie vind je [hier](#).

Randvoorwaarden

- Er is voldoende capaciteit (fte) en ruimte (in caseload) voor de lokale teams om de genoemde taken naar behoren in te kunnen vullen. Daar valt geen specifiek aantal uren per casus op te plakken maar is iets wat in het gesprek tussen opdrachtgever en opdrachtnemer moet worden ingevuld. De caseload is afhankelijk van de intensiteit van inzet die casussen vragen, wat per casus verschilt.
- De professionals die zich met deze casussen bezighouden, moeten de ruimte krijgen om anders te handelen dan gebruikelijk, als de casus of de samenwerking met andere partijen daarom vraagt en zij kunnen aantonen dat die afwijking tot een effectievere aanpak leidt.
- De gemeente faciliteert een goede invulling van de functie van aandachtsfunctionaris.
- Het niveau van managers en directie moet nauw betrokken zijn bij het opstellen van de opdracht. De aanpak vraagt om een voortdurend leerproces. Dat vereist de bereidheid op uitvoerend, management- en bestuurlijk niveau om steeds opnieuw naar de passendheid van de randvoorwaarden te kijken.
- Een systematische werkwijze die ervoor zorgt dat de gekozen instrumenten, kennis, vaardigheden en methoden op de juiste manier worden toegepast en de werkwijze van het lokaal team niet persoonsafhankelijk is.
- Een effectieve werkwijze voor het overbruggen van scheidingen tussen hulp aan jeugd en volwassenen (indien die er in de organisatie van het lokaal team is), tussen het zorg- en veiligheidsdomein en tussen het vrijwillig en verplicht kader.
- Op punten die voor een effectieve en efficiënte werkwijze van en samenwerking met regionale partners van belang zijn, zo veel mogelijk uniformiteit tussen de lokale teams in de regio.
- Periodieke evaluatie, reflectie en daaruit voortvloeiende verbetering door professionals zelf op casus- en netwerkniveau.
- Op strategisch niveau wordt bewaakt dat de voor deze casuïstiek benodigde hulp voldoende beschikbaar is. Het lokale team moet kunnen onderbouwen welke hulp dat is.

Colofon

Dit implementatiedocument betreft een uitgave van de werkgroep Versterking Lokale (wijk)teams binnen het programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming; een gezamenlijk programma van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) en het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V).

De bouwstenen zijn in opdracht van de werkgroep, bestaande uit deelnemers van Associatie Wijkteams, Gecertificeerde Instellingen, Landelijk Netwerk Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, gemeenten Groningen en Den Haag, proeftuinen Friesland en Utrecht, beproevende regio Noord Oost Gelderland en programmateam, ontwikkeld door Marieke Blanken, Trijntje Kootstra, Katrien de Vaan, Caroline Mobach en Els van der Weele.

De bouwstenen zijn in verschillende onderdelen beproefd in een aantal regio's (samenwerkende gemeenten) en individuele gemeenten. De bijeenkomsten waren gevarieerd. Soms met bestuurders, soms met alleen management en teamleiders, veelal ook met verschillende functies vanuit beleid, management en uitvoering:

- Gemeente Waterland
- Regio Utrecht
- Gemeente Doetinchem
- Regio Achterhoek
- Regio Brabant-West
- Regio Gelderland-Centraal (Regionaal en in de afzonderlijke gemeenten/lokale teams)

Specifieke meelezers en geïnterviewden:

- Zefanja van der Kolk, beleidsmedewerker Den Haag en lid werkgroep
- Marina Azarian, lid werkgroep
- Pieter van den Born, lid werkgroep
- Manoushka Mollema, wethouder gemeente Groningen

Versijning
5 maart 2024

Contact

Kijk op www.voordejeugdenhetgezin.nl/toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming
of mail naar Aart-Jan Wijnbergen a.wijnbergen@minjenv.nl

Toekomstscenario
kind- en gezinsbescherming